

ŠPIČATÉ VÝROČÍ

Úvod

Na škole probíhá již třetím rokem projekt Dějepis v 21. století (dále jen D 21). V souvislosti se 111. výročí založení nymburského gymnázia vymyslela paní profesorka Hantonová projekt nazvaný Špičaté výročí. Žáci předmaturitního dějepisného semináře, tj. septim a 3A, se v letošním školním roce začali věnovat rozhovorům s učiteli a také s absolventy gymnázia.

Již od září jsme se seznamovali s metodou orální historie a většina z nás se snažila pracovat na shromažďování informací o minulosti nymburského gymnázia. Vzpomínek a pocity těch, kteří ho navštěvovali, jsme získali rozhovory s lidmi, kteří měli nebo mají ke škole nějaký vztah. Poměrně velká část rozhovorů byla zaměřena na zkoumání školství za komunismu (což byla ostatně původní myšlenka Projektu D 21, která paní profesorku Hantonovou na nápad s rozhovory na toto téma přivedly). Vyskytly se ale i rozhovory s lidmi i mladšími, kteří na gymnázium chodili až po sametové revoluci.

Záleželo na narátorovi, zda si zvolil, aby informace byly zveřejněny v plném rozsahu, a to buď anonymně, nebo bez požadavku anonymity, případně zakázal jakékoli zveřejnění (to se stalo ve dvou případech). Většina osob se rozhodla pro souhlas se zveřejněním v plném rozsahu, ale s požadavkem anonymity, proto jsme se rozhodli neuvádět žádná jména.

1. Práce na rozhovoru

Každý student, který se projektu účastnil, měl za úkol vypracovat dva rozhovory, ne všichni to ovšem stihli do doby, kdy vzniká tento text. V současnosti se podařilo vyzpovídat 24 lidí, z toho 14 absolventů (v různém věkovém rozmezí – nejmladší se narodil v roce 1993, nejstarší pak v roce 1943) a 10 profesorů, (přičemž někteří z nich jsou také absolventy Gymnázia Nymburk).

Nejprve měl každý z nás za úkol vytvořit úvodní dotazník a na hodině dějepisného semináře jsme ho dotvořili do podoby, která je uvedena níže, abychom se na chystaný rozhovor mohli lépe připravit. Pak jsme ho zaslali všem narátorům ještě s okruhy témat, o nichž bychom s nimi mohli hovořit.

DOTAZNÍK

1. Jméno:
2. Studoval/a jste na Gymnáziu Nymburk?
ANO NE
3. Pokud ano, v jakém období?
4. Odkdy působíte na Gymnáziu Nymburk?
5. Byl zde za dob Vašich studií ještě socialismus?
ANO NE
6. Jaký je váš postoj k socialistickému školství?
KLADNÝ SPÍŠE Kladný NEUTRÁLNÍ SPÍŠE ZÁporný
ZÁporný
7. Omezoval Vás socialistický režim v dobách studií?
NE JEN VYJÍMEČNĚ NĚKDY VELMI ČASTO
8. Je pravda, že na škole i ve společnosti obecně upadá morálka?
ANO NE
9. Podporoval/a jste změnu názvu školy na Gymnázium Bohumila Hrabala?
ANO NE
10. Jaký je Váš osobní vztah ke škole? Budete na ni vzpomínat s láskou?
11. Pokud máte doma nějaké fotografie nebo jiné dokumenty z dob studií či počátků učení na škole, byl byste ochoten je poskytnout? Obzvlášť bychom ocenili Vaši vlastní fotografii z mládí. ANO NE

Co dalšího by nás mohlo při rozhovoru zajímat, pokud jste učitelem/učitelkou:

1. Vyhovuje Vám práce učitele? Proč? Máte k ní nějaké výhrady?
2. Považujete svůj předmět za důležitý? Proč?
3. Změnila se podle Vás výuka? Jak?
4. Považujete Gymnázium Nymburk za prestižní školu? Proč?
5. Jak vnímáte rozdíl po stránce technické výbavy školy? Myslíte si, že nová technika ve školách studentům pomáhá?
6. Vybírali si tehdy studenti povinně volitelné předměty?
7. Jakým způsobem byly zaznamenávány informace o dění ve škole tehdy a jak je tomu dnes?
8. Jak se změnilo veřejné mínění o škole? Jakým způsobem se škola prezentovala na veřejnosti tehdy a dnes?
9. Jezdilo se i za minulého režimu na vícedenní zájezdy? Pořádaly se v rámci školy nějaké soutěže, exkurze?
10. Myslíte si, že došlo ke změně životního stylu? Pokud ano, jakým způsobem se to projevuje?
Např. vstávání do školy, zvýšená absence studentů, vypravování studentů do školy
11. Myslíte, že studenti měli víc domácích úkolů a prací tehdy nebo jich mají více teď?
12. Jak se změnil vztah rodičů a školy?
13. Přinesl rozvoj městských oblastí v životě lidí ve městech a na venkově nějaké rozdíly a jak se to projevuje ve škole? (např. doprava)

14. Jaké byly tehdejší možnosti stravování?

Na co bychom se ještě mohli zeptat, pokud jste absolventem/absolventkou školy:

15. Jaké jste měl/a ve třídě spolužáky? Jsou někteří z nich současnými profesory na naší škole? Jaké na ně máte vzpomínky?

16. Dovolili jste si porušovat zákazy učitelů? Jaké byly tresty za porušení pravidel či zákazů?

17. Dovolili jste si jako studenti používat taháky?

18. Kdo byl Váš/Vaše třídní profesor/ka? Učil vás nějaký profesor, který zde učí i v dnešní době? Jaký? Jak na vás působil?

19. Můžete se s námi podělit o nějaký zajímavý příběh z doby, kdy jste zde taky studoval/a?

20. Co Vás vedlo ke studiu na gymnáziu? Kdyby to bylo možné, studoval/a byste na gymnáziu znovu? Proč?

21. Byla tehdy možnost vybrat si z výuky cizích jazyků? Pokud ano, z jakých? Pokud ne, proč tomu tak bylo?

Většina rozhovorů probíhala tradičně, tedy při předem domluveném osobním setkání studenta a osoby, kterou zpovídal (z některých z nich jsme shromáždili také audionahrávky). S lidmi, kteří neměli na osobní schůzku čas, ale byli ochotni se s námi podělit o své zážitky a zkušenosti, jsme komunikovali pomocí e-mailu. Setkali jsme se však i s neochotou rozhovor poskytnout.

Každý z nás měl možnost vybrat si jednoho ze současných profesorů na základě vlastního uvážení. Důležitou roli při výběru hrály i naše sympatie a to, zda učitele známe. Co se týče absolventů, byla nám ponechána volná ruka a každý student si většinou zvolil někoho ze svých příbuzných či přátel.

Naším největším nepřítelem byl čas. Ačkoli měl každý původně udělat celkem tři rozhovory a první dva odevzdat do konce prvního pololetí, termín musel být nakonec prodloužen (v prvním pololetí školního roku od nás byl požadován pouze jeden rozhovor, druhý jsme pak měli dodat v dubnu; od třetího rozhovoru pak bylo zcela upuštěno). Hlavní komplikací bylo především domluvit schůzku v době, kdy má čas jak dotazovaný, tak i narátor. Jinak se nevyskytly žádné vážnější problémy. Narátoři obvykle poskytovali rozhovor ochotně a s radostí. Někdy nás zklamala nahrávací technika. Studenti kromě přepisu samotného rozhovoru sepsali také protokol rozhovoru (nejdůležitějšími informacemi v něm jsou osobní údaje orátora a souhlas/nesouhlas s využitím poskytnutých informací, dále protokol nahrávky – to je vlastně přibližný čas a témata rozhovoru). To je velmi důležité pro orientaci při zpracovávání rozhovorů. Každý tazatel musel provést ještě reflexi rozhovoru – jaké pocity z něj oni sami mají, v čem souhlasí s názorem narátora, které téma zpovídaná osoba řešila ráda a dlouze se o něm rozpovídala, o čem se naopak bavit nechtěla apod.

2. Absolventi

K dnešnímu dni jsme shromáždili 14 rozhovorů s absolventy Gymnázia Nymburk. Někteří z nich maturovali teprve nedávno. Obvykle se jednalo o naše kamarády. Dalšími narátory byli naši příbuzní, většinou rodiče, či dokonce prarodiče. Díky tomu jsme získali široké spektrum názorů a především pohledů na školu v průběhu let – dalo by se říct, že už od roku 1956, kdy zde začala studovat nejstarší ze zpovídaných absolventek. Otázky se týkaly samozřejmě především studia na gymnáziu. Mnozí vyprávěli různé zábavné historky z mládí, vzpomínali na spolužáky a učitele, mluvili o školních akcích a výletech. Velmi častým dotazem bylo překvapivě porušování školního řádu; téměř každý ze studentů se zajímal o to, zda se už tehdy používaly taháky či rozdávaly důtky. Dotazy se často týkaly také vyučovaných předmětů (zejména výuky cizích jazyků), učitelů, maturity, stravování a celkového chodu školy.

Narátory zajímala také v poslední době hojně diskutovaná moderní technika, dnes na škole hojně využívaná. Reakce byly rozdílné. Jedna z nedávných absolventek například uvedla: *„Co se týká hodin výpočetní techniky, byly pro mě úplně zbytečné, neodnesla jsem si z nich vůbec nic.“* Naproti tomu, jeden z absolventů ve svých vzpomínkách na školu říká *„Počítače neexistovaly, kalkulačky jsme používat nesměli, vše se vyhledávalo v matematicko-fyzikálních tabulkách a používala se logaritmická pravítka.“*, považuje moderní techniku za velice dobrého pomocníka.

Názory na moderní techniku

„...V naší době byla jako jediná, plně technicky vybavená třída jazyková laboratoř, která se nacházela ve druhém patře, (...) v přední části učebny byly lavice na běžnou výuku a ve druhé části byly individuální kabinky, díky kterým seděl každý u stolu sám, a ještě byl od ostatních oddělen přepážkami. Žáci měli celou hodinu nasazena sluchátka s mikrofony a pan profesor byl s žáky ve spojení formou sluchátek...“

„...technika před třiceti lety a nyní je neporovnatelná a to celkově, nejen ohledně vzdělání, i když tam je to asi vidět nejvíce. Tento pokrok je revoluční...“

„...Myslím, že je to v některých případech úplně zbytečné. Na co je špičkové vybavení ve škole, když zde pak nejsou dostatečně vzdělaní učitelé, kteří s těmito technologiemi neumí pracovat...“

„...má to nesporně mnoho výhod, hodina může být vedena zajímavěji – zakomponování různých obrázků, videí, atd. v prezentacích – což může usnadnit studium...“

„...Určitě je to lepší. Když se shání nějaké informace, tak je to rychlé...“

V rozhovorech s mladšími absolventy, kteří teď studují na univerzitě, se mluvilo také o přechodu z gymnázia na vysokou školu. Většina z nich si myslí, že jejich současné studium je výrazně náročnější než na střední škole.

Názory na rozdíl mezi studiem na gymnáziu a na vysoké škole, připravenost studentů gymnázia na studium na vysoké škole

„...Nedbal s námi dělal testy na přijímačky během politologie a PMV, bylo to hodně užitečné...“

*„...na vysokou školu, kam jsem chtěl jít já nejvíce, ani ne a řekl bych, že jsem se i učil...Jsou tu nějaké mezery v těch seminářích, které by chtěly vyplnit...“
(o připravenosti na přijímací zkoušky na VŠ)*

„...upřímně, ve srovnání se studiem na vysoké škole je gymnázium spíše zaplácnutí volného času...“

„...díky zpracování seminárních prací a maturitní práce jsem měla výhodu na vysoké škole, kdy tyto práce pro mě nebyly novinkou jako pro ostatní...“

„...oproti vysoké škole je gymnázium procházka růžovou zahradou...“

„...gymnázium je dobrou přípravou na vysokou školu a zároveň dobrou volbou, pokud nevíte, co studovat...“

Objevily se také diskuse o přejmenování školy na Gymnázium Bohumila Hrabala. Názory absolventů byly různé. Zajímavé je, že mladší ročníky byly spíše proti. Jeden z dotazovaných shrnul problematiku přejmenování následovně: *„...na jednu stranu je Bohumil Hrabal velká osobnost s Nymburkem a gymplem spojená, takže by se slušelo na*

jeho počest to tak pojmenovat, ale na druhou stranu se už v jeho díle setkáváme s jeho negativním vztahem ke gymnáziu, které neměl rád a trápil se tu.“

Názory na přejmenování školy

„...(název) Gymnázium Nymburk má tradici...“

„...Určitě je to nejznámější osobnost, která studovala na Gymnáziu Nymburk, takže nemám nic proti tomu...“

„...Je tu hodně pro a proti...“

„...Já si myslím, že by se to mělo tak jmenovat. Jediné, co mi v tom brání, je, že prý, jak vím z doslechu, to nechtěl. Ale jeho jsem neslyšela...“

Díky rozhovorům s různými lidmi napříč generacemi jsme mohli sledovat proměny školy za více než půlstoletí její existence. Někteří chodili do tříd ryze dívčích nebo chlapeckých. Vyslechli jsme si hodně informací o přestavbách školy, a to týkalo umístění šaten i jídelny.

Informace o změnách ve škole

„...dříve byla v přízemí a půlce prvního patra samostatná, 3. základní škola. Gymnázium používalo v přízemí jen chemickou laboratoř a tělocvičnu...“

„...to se šlo po schodech až úplně dolů, a tam byla školní jídelna. Myslím, že tam teď jsou skříňky...“

Objevili se ale také absolventi, kteří navštěvovali gymnázium v době velkých historických milníků. „Tenkrát to byla chmelová brigáda, jezdili jsme do Olšovic u Rakovníka. A první den nás to tam zastihlo. My jsme ráno vstávali a teď se hlásilo: Vojska se blíží k Praze, všude se střílí. A my jsme si říkali, co takhle? Už po ránu? (...) A nám bylo sedmnáct. Prostě ztratíš všechny jistoty, když jsi vychovávána v tom duchu, že tohle je to nejlepší a že pro nás dělají tohle a támhleto, a najednou se to všechno otočí (...) My jsme se s tím nemohli nějak smířit.“ popisuje jedna z absolventek události roku 1968. Ta také uvádí příhodu z dob normalizačního školství o falešném profesorovi ruštiny. „Když jsme napsali maturitní písemky, tak se provalilo, že to žádný učitel není, že to je podvodník z Ruska a on nám zdrhnul s písemkami...“

O škole za dob socialismu se ostatně mluvilo hodně; mnozí vzpomínali na kolektivní odpor ke komunistům a ukázalo se, že téměř každý z nich měl ve třídě několik spolužáků, jejichž rodina díky členství v komunistické straně profitovala. Ti ale u ostatních moc oblíbení nebyli. Někteří dotazovaní vyjadřovali k režimu neutrální postoj, v něčem viděli i výhody, nikdo z nich se ale vysloveně nepřihlásil k tomu, že by s komunismem sympatizoval. Zajímavostí z této doby je třeba vzpomínka jednoho z absolventů na branná cvičení vojenského charakteru, která někdy nahrazovaly hodiny tělocviku. „...chodili jsme delší pochody, někdy i stříleli ze vzduchovky či malorážky, ve sklepě v chemickém skladu si zkoušeli masky, zkoušely se chemické poplachy... pochodovali jsme s chlebníky, ve kterých jsme měli jen svačiny a pláštěnky, cestou jsme občas stříleli do plechovek.“

Vyprávění o dobách socialismu

„...V té době záleželo na tom, jak je kdo loajální k tomu režimu a jak k Rusům. Takže my jsme některé ty profesory drželi v oblibě a některé jsme zavrhlí – ti nám byli vnucovaní. Byli to ti, kteří to táhli s Rusy a s komunisty...“

„...měli jsme například profesora pana Jiřího Navrátila – ten nás učil dějepis. Byl to nestraník a tak jako se vždycky držel dál (...)Toho tenkrát udali, jedna moje spolužačka, která se měla velice dobře za komunismu, žili tenkrát nad poměry...“

„...Jinak, tenkrát se na vysokou školu z naší třídy nedostal nikdo. Tam šli jen ti, kdo měli prostě dobře zapsané rodiče...“

„...chodili jsme do kina na budovatelské filmy, na Fučíka a tak. Bylo to povinné. Takže vždycky celou školu nahnali do kina...“

„...Tenkrát stačilo málo a vyhodili tě. Holka byla těhotná a vyhodili ji. Asi pro prostopášnost...“

Příjemnější jsou velmi časté historky z oblíbených brigád na chmelu.

Vyprávění o brigádách na chmelu

„...Na jaře probíhalo „drátkování“, při kterém se pracovalo v párech, kluci natahovali pětimetrové dráty a holky je připevňovaly do země. Později se k drátům vkládaly rostlinky chmelu. Týden mezi srpnem a zářím, se chmel sklízел do košíků, ke kterým každý dostal stoličku, a musel nasbírat určitý počet „větelů“ chmelu...“

„...Tam byly takové bojové podmínky: spalo nás tam třeba 100 v jedné místnosti, měli jsme pouze studenou vodu (...) Ale byla tam sranda, užili jsme si to. Vznikaly tam první lásky, protože tam jezdili i kluci, učiliště a všechny okolní školy. Večer se to tam scházelo...“

Je poměrně překvapivé, že k tehdejší omezené výuce literatury, dějepisu apod., kdy byli probíráni především východní a levicově smýšlející autoři a historické události zkreslovány ve prospěch socialismu a SSSR, popisované například takto: „Když si vezmu třeba češtinu, tak světová literatura se rovnala sovětské literatuře – ani ne ruské, ale sovětské. Dějepis, tam se vůbec neučilo o Masarykovi, o Benešovi, jako kdyby to prostě nebylo, to jsi musela spoléhat na doma nebo jsi o tom nic nevěděla...“, se absolventi stavěli shovívavě a žádný z nich v ní neviděl výraznější problém. „Nezáleží na době, ve které studujeme, ale hlavně na zájmu studentů.“ tvrdí jedna z absolventek.

Ve většině rozhovorů se také mluvilo o porušování školního řádu, ať už šlo o používání taháků, nebo jiné nedovolené aktivity, a samozřejmě o trestech, které mohly následovat. Někteří dotazovaní byli během studia víceméně „slušní“, i když i ti při testech občas podváděli, jiní zase porušovali pravidla poměrně často.

O porušování školního řádu

„...Po většinu studia jsem se snažila psát testy bez taháků, ale ke konci studia jsem sem tam nějaký tahák použila. Kdo ne?...“

*„...Vzpomínám si, že když jsem byla v prváku, tak jsem dostala jako trest 50x napsat 'Nebudu se během přestávky honit po chodbách jako malé dítě!'
“*

„... jednou, bohužel mě při tom učitel „načapal“, už nikdy jsem to nezkusil. Raději jsem spoléhal na vlastní znalosti...“ (o tahácích)

„...My jsme nosily takové spodničky a na tom sukni, (...) a holky měly tu spodničku celou prošívanou špendlíky s taháky...“

„...Rozbili jsme pár věcí, nějaká okna a vitríny. Určitě pak proběhly i jiné průsery, třeba na lyžáku a tak...“

„...Žádných větších trestů si nejsem vědoma, možná tak slovní pokárání...“

„...Pak jsme často rozhoupávaly lustry. (...) tam visely takové lustry všude, prostě takový dlouhý držák a bílé baňky, a když sis stoupla na stoleček třeba v chemii a vzala sis ukazovátko, tak jsi ho mohla rozhoupat. A my jsme je rozhoupali nějak hodně, a ono se něco rozbilo a vypadla elektrika. Tak jsme dostali napomenutí...“

Nakonec se ale ukázalo, že absolventi mívají ke gymnáziu, i přes všemožné výhrady, kladný vztah a rádi na něj vzpomínají.

Některé další vtipné vzpomínky či dojemné momenty

„...Jednou z hezkých vzpomínek je natáčení maturitního videa v budově školy, kdy museli s námi spolupracovat studenti, ale i učitelé, aby video mohlo vůbec vzniknout – na to rozhodně nikdy nezapomenu!...“

„... jednou nás chtěl učitel tělocviku potrestat za vyrušování při hodině. Zrovna jsme šplhali. Jeden náš spolužák nemohl vyšplhat, trest byl ten, že jsme ho museli dostat nahoru – dřív jsme nemohli odejít z tělocvičny. Trvalo nám to asi dvacet minut...“

„...Když jsme měli před maturitou, (...) tak jsme si řekli, že půjdeme do kostela. Pomodlit se, celá třída. Tak jsme vyšli od gymnázia, vzali jsme to přes náměstí, šli jsme jeden za druhým, a když jsme došli ke kostelu, tak jsme se zuli, nechali jsme ty boty před kostelem, a šli jsme do kostela. Jedna moje kamarádka (...), tak ta uměla rozsvítit oltář (...) a ona ho zase rozsvítila. A já jsem vylezla na kazatelnu, oni si tam poklekli a já jsem jim žehnala, a když jsem byla v nejlepším, tak tam přišel farář. Byl hrozně hodný, prostě řekl, ať slezu, tak jsem slezla, a velice mírným hlasem nám domluvil a vyhodil nás z kostela...“

Ze závěrečné reflexe studentů vyplývá, že rozhovory byly vždy bezproblémové. Narátoři byli ochotni mluvit většinou o všem, co nás zajímalo. Je ale logické, že nikdo nepokládal

příliš intimní či jinak nevhodné otázky, mířící na vnitřní pocity či nepříjemné zážitky dotazovaného.

3. Učitelé

Dotazovaní profesori se dělí na dvě skupiny – na ty, kteří sami studovali na nymburském gymnáziu, a na ty, kteří absolventy nejsou. V případě první kategorie se tedy velká část rozhovoru zabývala stejnými tématy jako rozhovory s ostatními absolventy. Tito profesori obvykle neměli problém mluvit o svém mládí na zdejší škole a stejně jako ostatní s radostí a trochou nostalgie vzpomínali na různé příhody a občas se přiznali i k nějakému kázeňskému přestupku. Studentům se ukázali v trochu jiném světle.

O porušování školního řádu a trestech

„...kouření, pití alkoholu, tak to nebylo tak často. Chci říct, že to bylo velká událost pro tu školu a dopad těch trestů byl velmi rychlý, tvrdý. Když se něco stalo, tak o tom všichni věděli...”

„...Dneska se nedá moc způsoby člověka přivést k přemýšlení nad sebou, protože se prostě nenosí žádná pokora ani to, že by člověk moc přemítal nad tím, jak žije, jak se chová a tak podobně...”

„...ono se říká, že kdo si udělá tahák pečlivě sám, tak že se to naučí téměř víc, než když na té hodině je a třeba nedává tak úplně pozor, na druhou stranu asi to vždycky bylo, ty taháky...”

Obzvláště lákavé bylo vysledovat příběh konkrétního profesora. Mezi nejčastěji pokládány otázkami se objevovalo, proč si daný učitel zvolil svůj předmět, jak k němu přistupoval na střední škole a zda ho považuje za důležitý.

Názory na předmět, který narátor vyučuje

„...Snažím se naučit, nenudit, neodradit, nezapomínat, že předmět, který učím já, není důležitější než ty ostatní...”

„...Všechny předměty jsou samozřejmě důležité, (...), na druhou stranu, člověk nemusí vždycky dělat a žít se tím, co je pro něj důležité. Důležité je, že i s tím, co ho třeba baví, se může užít...”

„...Učitelkou jsem chtěla být pravděpodobně od narození (...) Práce učitele mě baví, vždycky jsem chtěla učit, a nedovedu si představit, že bych kdy dělala něco jiného...”

Díky učitelům jsme získali také nový pohled na dřívější doby i současné události na gymnáziu – právě oni mají totiž právo pozorovat změny ve školství a porovnávat je; ať už se to týká postoje studentů, reprezentace školy na veřejnosti, vztahu k autoritám či morálky, o níž se tvrdí, že všeobecně upadá. Mohou také porovnat tehdejší a dnešní studijní pomůcky a materiály.

Názory na změny ve školství

„...Ta změna je asi o tisíc procent, (...) protože tehdy existovala pouze jedna jediná tištěná učebnice (angličtiny), učitel si nemohl vybrat, z čeho a jak bude učit. Skoro neexistovaly nahrávky autentického jazyka, neexistovala šance slyšet skutečnou mluvenou angličtinu, maximálně z písniček Beatles...“

„...ta doba se změnila, samozřejmě vyžaduje znalosti práce na počítači, znalosti mnohem více jazyků. Takže se musíme přizpůsobit tomu, co je dnes trendem a musíme tyto dovednosti studenty naučit...“

„...bylo pravidlo, sledujte nástěnky a na nástěnkách se objeví veškeré informace. Na nástěnkách bylo suplování pro studenty, pro učitele, nemoci, jakékoliv výlety, exkurze, zkrátka vše potřebné bylo na nástěnkách...“

„...Existovalo jen čtyřleté gymnázium, kantoři nás neznali od 12 let, a tak se k nám chovali jako k dospělejším, alespoň mám ten pocit...“

„...Rodiče jsou dnes mnohem aktivnější – Zahradní slavnost, schůzky s vedením a tak. Moje mamka šla na rodičák a to bylo všechno...“

Překvapivá byla mnohdy rozhořčenost (je-li to to správné slovo), s níž profesori mluvili o postavení a vnímání učitelů v současné době. Na tento dotaz obvykle reagovali s tím, že by společnost měla na ně pohlížet jinak, víc si jich vážit.

Názory na současnou morálku a vztah studentů k učitelům

„...my jsme učitele respektovali mnohem víc, nikdy bychom se nedovolili s učitelem diskutovat, zpochybňovat to, co řekl, dělat si z něj legraci...“

„...Já bych si přála,(...), aby prostě ve školách byli kvalitní lidé a byli za to kvalitně oceněni a určitě by se i vnímání učitelské profese pak posunulo někam jinam...“

„...Myslím si, že v současné době prestiž učitelů trochu opadla a že jednání některých rodičů je odlišné oproti dřívějšímu...“

„...Necítím teď to, co jsem tenkrát cítila z naší studentské strany. Ta hrdost, (...) že jsme studenti gymnázia a že to něco znamená...“

„...možná, že jsme si nedovolili některé věci, které si dneska dovolují, ale jestli to souvisí s úctou nebo spíš s nějakým odklonem od slušnosti obecně...“

Názory na moderní techniku

Vděčným tématem byla samozřejmě i moderní technika. Větší část profesorů si ji pochvaluje.

„Elektronická třídní kniha mi vyhovuje víc, nemusím se bát, že se ztratí, a umožňuje některé věci, které klasická třídní kniha neumožňovala.“

„...Může ušetřit spoustu práce nebo i umožnit nějakou lepší názornost a tak podobně, určitě je to přínos...“

Zájezdy a zahraniční exkurze

Velkou změnu zaznamenali učitelé v oblasti školních zájezdů a zahraničních exkurzí. Ačkoli i oni rádi vzpomínají na chmelové brigády či lyžařské kurzy, současnou nabídku cestování se školou považují za nesrovnatelnou. Historické události se tak jako tak objevovaly i ve vzpomínkách profesorů. Profesori se k němu staví naopak spíše kladně, ačkoli mnohým z nich na názvu budovy, v níž pracují, nezáleží.

Vzpomínky z dob socialismu

„...Jezdilo se jednou za dobu studia na lyžařský výcvik, potom na povinný branný kurz a pak už jen na brigády typu chmelová, sběry jablek, řepy atd. Ale zájezdy do zahraničí tak, jak jsou zvyklí naši studenti dnes, neexistovaly, možná jen s výjimkou nějaké letní brigády v Sovětském svazu...“

„...abych se dostala na Západ či do západní části Berlína, je nedostupná věc. Já jsem ani nijak neměla touhu se tam podívat, ani mě to nenapadlo. Prostě jsem to brala tak, že tam se nesmí. Přišlo mi, že to tak prostě je...“

„...rok 1989 jsem tady zažila jako studentka druhého ročníku. To přišly velké změny ohledně jazyka, protože za doby, kdy jsem já chodila do školy, byla ruština povinná od čtvrté třídy. když byla sametová revoluce, tak bylo možné v ruštině dále nepokračovat, ale neslo to s sebou jednu podmínku, a to pokud by se student rozhodl vzít si druhý jazyk, musel by se doučit zbývajících učivo dvou let...“

„...Omezoval mě jako každého – omezené cestování, muzika a knížky, které mě zajímaly, jen ilegálně, ale na vysokou mě vzali, přestože naši nebyli ve straně...“ (o režimu)

Názory na přejmenování školy

Také profesori byli dotazováni na téma přejmenování školy. Staví se k němu spíše kladně, ačkoli mnohým z nich na názvu budovy, v níž pracují, nezáleží.

„Nejdřív jsem nebyla rozhodnutá. Teď jsem pro, ale říkám si, že někteří žáci dělají jménu BH spíš ostudu.“

Jedinou oblastí, ke které se učitelé vyjadřovali velmi neradi či vůbec se vyjádřit nechtěli, byly dotazy směřující na jejich povinnosti, vztah k vedení a chodu školy. Někteří z nich nechtěli posuzovat, zda naše gymnázium považují za prestižní. Jedna z profesorek ale své zaměstnání shrnula s humorem:

„Baví mě učit, nevadí mi opravovat písemky, rodičák přežiju, zbytek mě štve.“

Závěr

Rozhovory s rozličnými absolventy i s profesory Gymnázia Nymburk dokonale shrnují všechno, co se naší školy týká, od samotné výuky až po různé drobné informace o jejím chodu a probíhající změny; nechyběly ani zábavné historky. Podařilo se nám vyzpovídat velmi pozoruhodnou škálu lidí s odlišnými názory; ostatně, každý z nich studoval v jiné době a mnohdy i na různých místech. Díky tomu jsme si mohli utvořit celistvý obrázek o tom, co naše gymnázium představuje a jak je všeobecně vnímáno.

Autorkou tohoto textu je Kristýna Kutnarová, 7MA